

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

**Lege pentru aprobarea ORDONANȚEI DE URGENȚĂ
privind unele măsuri pentru proiectele de infrastructură de transport,
proiectele pentru dezvoltarea infrastructurii de management integrat al
deșeurilor, proiectele privind îmbunătățirea sistemului de răspuns la risc și
proiectele privind investiții în infrastructuri spitalicești, finanțate din fonduri
externe nerambursabile, precum și pentru modificarea unor acte normative**

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

În contextul aprobării ulterioare a Acordului de Parteneriat și al accelerării procesului de aprobare al programelor, aferente perioadei de programare 2021- 2027, este nevoie de definitivarea sistemelor de management și control aferente noilor programe, cu respectarea arhitecturii instituționale stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 936/2020 pentru aprobarea cadrului general necesar în vederea implicării autorităților și instituțiilor din România în procesul de programare și negociere a fondurilor externe nerambursabile aferente perioadei de programare 2021-2027 și a cadrului instituțional de coordonare, gestionare și control al acestor fonduri și cu consolidarea capacității administrative a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, denumit în continuare MIPE.

Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, prevede dispozițiile comune aplicabile FEDR, Fondului social european Plus (FSE+), Fondului de coeziune, Fondului pentru o tranziție justă, Fondului european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură (FEAMPA), Fondului pentru azil, migrație și integrare (FAMI), Fondului pentru securitate internă (FSI) și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (IGFV), care funcționează în temeiul unui cadru comun.

Prin Memorandumul cu tema: Programele operaționale/naționale și arhitectura instituțională de gestionare a fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-

2027, aprobat în ședința Guvernului din data de 27 februarie 2020, a fost aprobată lista programelor care fac obiectul finanțării fondurilor aferente politicii de coeziune pentru perioada de programare 2021-2027.

Ulterior acestui Memorandum, s-a aprobat Hotărârea Guvernului nr. 936/2020 prin care MIPE are responsabilitatea coordonării pregătirii, dezvoltării, armonizării și funcționării cadrului legislativ, instituțional, procedural și programatic pentru gestionarea fondurilor externe nerambursabile aferente politicii de coeziune alocate României pentru perioada de programare 2021-2027.

Pentru Programul Dezvoltare Durabilă, Programul Educație și ocupare, Programul Creștere inteligentă, digitalizare și instrumente financiare, Programul Sănătate, Programul Tranziție justă, Programul Incluziune și demnitate socială, Programul Asistență tehnică a fost desemnat Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene ca titular de program și autoritate de management.

Pentru Programul Transport a fost desemnat Ministerul Transporturilor și Infrastructurii ca titular de program și autoritate de management.

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene în calitate de autoritate management gestionează Programul Operațional Competitivitate 2014 -2020 aprobat prin Decizia C(2014)10.233 din 19 decembrie 2014, de punere în aplicare a Comisiei de aprobare a anumitor elemente din Programul operațional Competitivitate pentru sprijinul din partea Fondului european de dezvoltare regională în temeiul obiectivului referitor la investițiile pentru creștere și locuri de muncă în România CCI 2014RO16RFOP001, cu modificările și completările ulterioare.

În cadrul POC, axa prioritară nr. 4 - Sprijinirea ameliorării efectelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și al consecințelor sale sociale și pregătirea asupra pregătirii unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei, au fost identificate măsuri de sprijinire a IMM-urilor din domeniul industriei alimentare și al construcțiilor, afectate de criza economică generată de efectele pandemiei de COVID-19 prin acordarea de granturi din fonduri externe nerambursabile pentru investiții destinate re tehnologizării, în vederea refacerii capacității de reziliență.

Ținând cont de faptul că un număr important de procesatori din industria alimentară întâmpină reale dificultăți în ceea ce privește competitivitatea pe piața internă, sens în care au nevoie de sprijin pentru finanțarea proiectelor de investiții cu impact major în economie, care să vizeze extinderea capacității de producție, cât și re tehnologizarea/automatizarea proceselor de producție.

Luând în considerare faptul că, dezvoltarea economică sustenabilă se poate obține, prin investiții pe termen mediu și lung în tehnologii avansate pentru dezvoltarea întreprinderilor de procesare alimente.

În acest context, se impune luarea unor măsuri de politică socială și economică care să vizeze atât protejarea celor mai vulnerabili cetățeni împotriva insecurității alimentare, cât și asigurarea continuității producției de alimente necesare populației în cantitate suficientă și de o calitate care să asigure securitatea individului din punct de vedere nutrițional.

De asemenea, criza generată de contextul internațional a condus la creșteri ale prețului la carburanți, dar și creșteri semnificative ale prețului la gazele naturale și la

energia electrică, determinând la rândul ei influențe majore asupra creșterii manoperei la proiectele de infrastructură, dar și la cele de furnizare bunuri, care se va reflecta în indicii de cost total în construcții cu impact semnificativ asupra implementării tuturor categoriilor de proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile.

Având în vedere faptul că rețehnologizarea IMM-urilor din industria alimentară și a construcțiilor și odată cu aceasta a capacității de reziliență a acestora poate fi asigurată din fonduri externe nerambursabile și din cofinanțare până la data de 31 martie 2023 ca urmare a aplicării formei de sprijin prin schema de ajutor de stat, iar procesul de alocare a fondurilor presupune parcurgerea etapelor de depunere a cererilor de finanțare, evaluare, contractare și implementare care necesită derularea acestor etape cu maximă celeritate pentru a putea încheia contractele de acordare a sprijinului sub formă de ajutor de stat până la sfârșitul lunii martie 2023.

În absența actului normativ nu pot fi încheiate contractele de finanțare cu beneficiarii selectați, astfel încât pentru aceste proiecte să fie demarată implementarea și finalizarea acestora până la termenul maxim stabilit de Regulamentul (UE) 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare, respectiv 31 decembrie 2023, fapt de natură să determine evitarea dezangajării sumelor alocate anual, prin programele operaționale.

2.2 Descrierea situației actuale

Prezentul act normativ are în vedere crearea cadrului legal care să permită derularea fără întrerupere a proiectelor de infrastructură de transport și de dezvoltare a infrastructurii de management integrat al deșeurilor finanțate din fonduri europene.

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene exercită calitatea de coordonator pentru gestionarea și coordonarea fondurilor externe nerambursabile alocate României, calitate în care are obligația creării cadrului legal orizontal necesar pentru implementarea acestor proiecte.

Proiectele în pregătire de infrastructură de transport, cele de dezvoltare a infrastructurii de management integrat al deșeurilor și proiectele privind îmbunătățirea sistemului de răspuns la risc au prevăzută finanțarea pentru perioada de programare 2021-2027 în Programul Transport (PT), respectiv Programul Dezvoltare Durabilă, parte din politica de coeziune pentru următoarea perioadă de programare, iar până la acest moment acordul de parteneriat a fost aprobat de Comisia Europeană.

Programul Transport și Programul Dezvoltare Durabilă, în cadrul cărora sunt alocate fonduri externe nerambursabile pentru finanțarea acestora sunt în curs de aprobare.

Prezentul act normativ răspunde necesității demarării cât mai rapide a lucrărilor aferente unor proiecte majore în domeniul transporturilor mai ales a proiectelor de infrastructură de transport rutier care sunt situate pe coridorul IV de transport transeuropean dar și a proiectelor de infrastructură feroviară care sunt situate pe coridorul IV de transport feroviar, precum și a unor lucrări din cadrul proiectelor de management integrat a deșeurilor.

Investițiile în domeniul gestionării deșeurilor municipale finanțate din fonduri externe nerambursabile contribuie la atingerea Țintelor pentru conformare cu Pachetul privind Economia Circulară (PEC) în conformitate cu măsurile identificate în Planul Național de Gestionare a Deșeurilor (PNGD), în Planurile Județene de Gestionare a Deșeurilor (PJGD) și Planul de Gestionare a Deșeurilor pentru Municipiului București (PGDMB).

În prezent finanțarea proiectelor majore de transport este asigurată din Programul operațional Infrastructura Mare care dispune de o alocare totală pentru Organismul Intermediar Transport de 4,506 mld. Euro FEN din care:

- Sume autorizate la plată: 3,730 mld. FEN (82.78%),
- Sume plătite efectiv de CE: 3,120 mld. Euro (69.24%).

De asemenea au fost semnate un număr de 177 contracte finanțare în valoare totală de 13,077 mld. Euro, din care FEN 8,176 mld. euro reprezentând 181,38 % din valoarea alocată.

În ceea ce privește proiectele pentru dezvoltarea infrastructurii de management integrat al deșeurilor, finanțarea este asigurată din Programul operațional Infrastructura Mare, care dispune de o alocare totală de 318,168,816 euro FEN, din care:

- Sume autorizate la plată: 149,558,614 euro (47%),
- Sume plătite efectiv de CE: 132,927,558 euro (42%).

Au fost semnate 26 de contracte de finanțare cu o valoare totală nerambursabilă de 287,646,240 euro, din care FEN 243,768,000 reprezentând aproximativ 77% din valoarea alocată. De asemenea, mai sunt în evaluare 10 proiecte cu o valoare totală eligibilă eligibilă de aproximativ 190,1 milioane euro, ce ar conduce la o angajare cumulată de 128% din alocarea totală eligibilă alocată pentru acest sector.

Programul Transport 2021-2027 are ca obiectiv asigurarea realizării investițiilor ce răspund nevoilor de dezvoltare ale României identificate în Acordul de Parteneriat 2021-2027 în concordanță cu Raportul de țară și Recomandările specifice de Țară, dar și cu strategia dezvoltată de România pentru recuperarea în mod sustenabil a decalajelor de dezvoltare a infrastructurii de transport, respectiv Programul investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pe perioada 2021-2030 (PI).

Din punct de vedere strategic, PT se corelează cu POIM 2014-2020, fiind o continuare logică a intervențiilor începute în acest program și a căror eligibilitate continuă în perioada 2021 - 2027. De asemenea, PT se corelează cu intervențiile propuse de România în cadrul programului Mecanismul pentru Interconectarea Europei (CEF), având grijă să nu suprapună proiectele finanțate din cele două instrumente și concentrând intervențiile pe rețeaua TEN-T Centrală.

Astfel cum rezultă din descrierile axelor prioritare (prioritatea 1 – Îmbunătățirea Conectivității Primare Rutiere, prioritatea 2 - Îmbunătățirea Conectivității Secundare Rutiere, prioritatea 3 – Creșterea Siguranței Rutiere, prioritatea 4 – Creșterea Eficienței Căilor Ferate Române, prioritatea 5 – Creșterea Atractivității Transportului Feroviar de Călători, prioritatea 6 - Dezvoltarea Mobilității Sustenabile în Nodurile Urbane, prioritatea 7 – Dezvoltarea Transportului Naval și Multimodal, prioritatea 8 - Asistența Tehnică.) peste 90% din intervențiile PT sunt localizate pe rețeaua TEN-T Core.

Având în vedere focusul programului pe intervențiile aferente rețelei TEN-T Core PT este corelat cu strategiile regionale referitoare la Regiunea Dunării, contribuind, în mod direct, la implementarea obiectivelor SUERD incluse în axele prioritare 1.a) Mobilitate navală și 1.b) Mobilitate feroviara - rutieră - aeriană. Totodată PT contribuie la întărirea legăturilor strategice ale regiunii extinse a Mării Negre, precum și Parteneriatul Estic și Balcanii de Vest.

Principala provocare pe care PT 2021-2027 va trebui să o rezolve o reprezintă recuperarea decalajului de dezvoltare a infrastructurii de transport a României, asigurând, în același timp, atingerea obiectivelor europene de reducere a emisiilor de carbon și transferul spre o mobilitate durabilă și sigură.

Cadrul strategic al PT a fost compus luând în considerare Master Planul General de Transport al României (MPGT) a cărui strategie de implementare a fost actualizată de Programul Investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport (PI). MPGT, respectiv PI au fost elaborate pe baza unei metodologii agreeate cu Comisia Europeană și cu experții Băncii Europene de Investiții (BEI) – JASPERS și PASSA.

Lista de investiții prezentată în cadrul PT este identică cu lista proiectelor prioritizată în cadrul MPGT/PI, listă care a fost prioritizată ținând cont în principal de criteriul apartenenței proiectului la rețeaua TEN-T, în ordinea ierarhică Coridor TEN-T, Core TEN-T și Comprehensive TEN-T.

În plus față de cele menționate mai sus, strategia PT s-a format ținând cont de o serie de probleme și provocări ale sectorului de transport din România, o parte din acestea fiind identificate de Comisia Europeană în cadrul exercițiilor Semestrului European, iar o parte identificate de România în cadrul MPGT/PI.

În mod specific proiectele din PT sunt structurate în baza raportului nevoie/strategie de dezvoltare astfel:

- Infrastructura rutieră:

Nevoi de dezvoltare: creșterea conectivității regiunilor prin construirea/modernizarea rețelei rutiere, la standarde europene, în special la nivelul rețelei primare - TEN-T, instalarea de stații electrice de încărcare, sisteme STI și măsuri compensatorii pentru atenuarea efectelor schimbărilor climatice; reducerea incidenței accidentelor cu efecte grave; reducerea timpului de staționare la ieșirea din țară; îmbunătățirea guvernantei sectorului rutier.

Strategia: finalizarea tronsoanelor rutiere inițiate anterior și continuarea investițiilor în dezvoltarea rețelei TEN-T centrale și globale pentru asigurarea accesibilității la piețele internaționale, conform prioritizării din PI; reabilitarea și modernizarea drumurilor naționale care asigură conectivitatea zonelor cu o

accesibilitate redusă; îmbunătățirea sistemului de management al infrastructurii rutiere și a condițiilor de siguranță.

- Siguranța rutieră

Nevoi de dezvoltare: reducerea numărului de victime (răniți sau decedați) cu 50% până în 2030.

Strategia: implementarea de măsuri de creștere a siguranței rutiere (amplasarea de parapete rutiere, atenuatoare de impact echipate cu sistem de detecție accidente și monitorizare trafic, semnalizarea sectoarelor de drum periculoase cu surse de lumină ce utilizează energie verde); eliminarea punctelor negre de pe rețeaua TEN-T; construcția de variante ocolitoare, pasaje denivelate; construcția de parcuri securizate de-a lungul rețelei TEN-T.

- Feroviar

Nevoi de dezvoltare: creșterea accesibilității regiunilor și persoanelor prin reabilitarea și modernizarea rețelei feroviare la standarde europene; asigurarea unor resurse financiare adecvate pentru investiții și întreținere; creșterea competitivității transportului feroviar prin măsuri de reformă, inclusiv îmbunătățirea managementului, a serviciilor și calității materialului rulant, integrarea serviciilor cu cele de la nivel local/regional; soluții specifice de siguranță și securitate.

Strategia: continuarea investițiilor inițiate pe tronsoanele feroviare ce asigură conectivitatea cu piețele europene, în coordonare cu proiectele propuse spre finanțare în CEF, conform prioritizării din PI; utilizarea trenurilor de lucru; dezvoltarea sistemelor feroviare metropolitane în noduri urbane; îmbunătățirea condițiilor de management și control al traficului feroviar prin sistemul ERTMS nivel 2; implementarea unui mix de măsuri de reformă și optimizare a serviciilor; modernizarea materialului rulant și achiziționarea de material rulant ecologic.

- Fluvial și maritim

Nevoi de dezvoltare: reducerea deficiențelor de navigație și creșterea fiabilității și atractivității căilor navigabile interioare în particular prin eliminarea punctelor critice pe Dunăre; modernizarea infrastructurii portuare în vederea manipulării unui volum crescut de marfă în acord cu potențialul existent; creșterea accesibilității la porturile dunărene și pe sectoarele transfrontaliere.

Strategia: creșterea atractivității transportului naval prin îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre și prin investiții în infrastructura portuară și în conexiunile cu hinterlandul; creșterea fiabilității navigabilității pe Canalele Dunării cu Marea Neagră prin consolidarea malurilor canalelor și modernizarea ecluzelor; finalizarea lucrărilor de pe Canalul București – Dunăre; modernizarea navelor de transport dunărene operate de operatorii români cu motoare ecologice.

- Intermodal

Nevoi de dezvoltare: identificarea și dezvoltarea unei rețele de terminale intermodale moderne și competitive menite să stimuleze transportul intermodal.

Strategia: creșterea atractivității transportului intermodal pentru atragerea unui volum crescut de mărfuri manipulat în terminale intermodale prin dezvoltarea capacității terminalelor intermodale rutiere/feroviare ce respectă cerințele MPGT/PI în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat; analize și propuneri de

îmbunătățire a legislației/regulamentelor și procedurilor naționale în vederea creșterii eficienței transportului multimodal.

- Metrou

Nevoi de dezvoltare: Creșterea gradului de utilizare și accesibilitate a rețelei de metrou extinderea și modernizarea rețelei de metrou în vederea creșterii mobilității urbane

Strategia: finalizarea proiectelor fazate; extinderea și modernizarea rețelei de metrou pentru accesibilitatea unor zone urbane noi; achiziția de material rulant ecologic

- Mobilitate urbană

Nevoi de dezvoltare: dezvoltarea serviciilor de transport metropolitan care să contribuie la îmbunătățirea siguranței, reducerea impactului asupra mediului și creșterea intermodalității și calității transportului metropolitan.

Strategia: dezvoltarea/modernizarea infrastructurii destinate transportului feroviar metropolitan; dezvoltarea facilităților multimodale pentru transportul de pasageri cu trenul metropolitan; achiziția de material rulant ecologic pentru serviciile feroviare de transport metropolitan.

Prin PDD vor fi sprijinite măsuri care să adreseze cu prioritate realizarea conformării cu Pachetul privind Economia Circulară (PEC) pentru a susține prevenirea, pregătirea pentru reutilizarea și reciclarea deșeurilor. Vor fi astfel adresate deficiențele identificate de CE în Rapoartele de țară din 2019 și 2020, precum și Raportul de alertă timpurie pentru România referitor la punerea în aplicare a legislației UE privind deșeurile cu privire la reutilizarea, reciclarea și reducerea cantității de deșuri depozitate.

Investițiile PDD vizează economia circulară și vor fi în acord cu Strategia privind Economia Circulară, prin operațiuni de promovare a activităților prioritare din ierarhia de gestionare a deșeurilor. PDD răspunde nevoilor de dezvoltare prin investiții noi și continuarea celor demarate prin POIM pentru gestionarea deșeurilor municipale și prin sprijinirea îmbunătățirii guvernantei în acest sector. Investițiile pentru gestionarea deșeurilor municipale includ investiții pentru colectarea separată a deșeurilor, instalații de tratare a deșeurilor colectate separat, precum și închiderea de depozite neconforme.

Astfel, în vederea conformării cu legislația și accelerarea tranziției spre economia circulară și pentru dezvoltarea, modernizarea și completarea sistemelor de management integrat al deșeurilor, precum și pentru realizarea de noi sisteme integrate de gestionare a deșeurilor, PDD vizează următoarele tipuri principale de investiții:

- Dezvoltarea colectării separate a deșeurilor reciclabile, a bio-deșeurilor și textile (echipamente de colectare, stații de transfer), exclusiv infrastructura suport pentru colectare separată (centre de colectare prin aport voluntar, insule ecologice digitalizate, centre integrate de colectare prin aport voluntar);

- Extinderea/dezvoltarea capacităților de reciclare a deșeurilor prin stații de sortare, compostare și instalații de digestie anaerobă;

- Instalații integrate de tratare a deșeurilor care asigură tratarea deșeurilor reciclabile colectate separat și a deșeurilor reziduale. În cazul tratării mecanice, tehnologiile utilizate pentru deșeurile reziduale și, după caz, și a deșeurilor reciclabile

colectate separat vor fi automate sau semi-automate pentru asigurarea unui grad cât mai mare de valorificare materială. De asemenea, se va asigura flexibilitate în ceea ce privește trecerea de la tratarea deșeurilor reziduale la tratarea deșeurilor reciclabile, pe măsura creșterii gradului de colectate separată. Tratarea biologică va asigura în principal tratarea bio-deșeurilor colectate separat, dar și tratarea bio-deșeurilor din deșeurile reziduale prin aceeași tehnologie, dar în unități separate. Astfel se asigură costuri de investiție și operare mai reduse, flexibilitatea la variațiile de input odată cu creșterea gradului de colectare separată, conformarea cu prevederile art. 7 alin. (1) lit. (g) din Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, îndeplinirea obiectivelor de pregătire pentru reutilizare și reciclare și a obiectivului de reducere a cantității de deșeuri depozitate la 10%, precum și conformarea cu regulile Malagrotta;

- Modernizarea instalațiilor existente de tratare mecano-biologică, fără creșterea capacității existente, prin modernizarea părții de tratare mecanică în vederea creșterii gradului de valorificare materială și energetică și conformării cu regulile Malagrotta și/sau, după caz, modernizarea părții de tratare biologică în vederea tratării și a bio-deșeurilor colectate.

- Investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeuri municipale neconforme;

- Consolidarea capacității instituționale a MMAP (inclusiv în parteneriat cu alți actori din sector) pentru continuarea implementării măsurilor de guvernare prevăzute în PNGD și a ANRSC pentru dezvoltarea capacității de reglementare a politicii tarifare la nivel național;

- Sprijin pentru pregătirea portofoliului de proiecte aferent perioadei 2021-2027 și post 2027.

Proiectele de investiții vor fi individuale la nivel de județ și/sau proiecte dezvoltate la nivel regional sau național și vor avea la bază PJGD/PGDMB, PNGD, precum și cadrul instituțional aferent sistemelor de management integrat al deșeurilor. PDD va finanța cu prioritate, în funcție de disponibilitatea finanțării, implementarea investițiilor demarate sau pregătite în cadrul POIM 2014 – 2020.

Perioada 2020-2021 a marcat sectorul spitalicesc, din cauza pandemiei de COVID - 19 astfel încât problemele sectorului spitalicesc - infrastructura învechită, circuitele necorespunzătoare, siguranța pacientului, personalul insuficient - au devenit și mai pregnante.

Transformarea sistemului de sănătate se produce lent, discontinuu și fragmentat, fiind în continuare marcat de deficiențe structurale una dintre ele fiind infrastructura de sănătate care este distribuită neuniform între regiuni și județe, cu capacități și cu niveluri de dotare inegale, mai ales din perspectiva aparaturii performante, puțin adecvate nevoilor de diagnostic și/sau tratament ale pacienților și neadaptate tehnologiilor moderne.

Pandemia COVID-19 a perturbat sever sistemul de sănătate, accentuând inegalitățile în ceea ce privește accesul la servicii de diagnostic și/sau tratament.

Totodată, s-a întârziat implementarea unor intervenții de servicii publice limitând progresul reformei și agravând tendințele deja existente.

Raportul de țară 2020 evidențiază principalele provocări ale sistemului de sănătate: starea de sănătate sub media Uniunii Europene, una din cele mai scăzute speranțe de viață din Uniunea Europeană (UE), rata mortalității evitabile și cea din cauze tratabile printre cele mai înalte din UE, accesibilitate redusă la servicii de sănătate, infrastructura medicală vetustă, absenta continuității și integrării între diferitele niveluri de îngrijire slăbesc reziliența sistemului de sănătate.

Unitățile medicale și medicii sunt distribuiți inegal între rural și urban, iar rețeaua de medici de familie scade constant și nu există stimulente pentru cei din rural. Cheltuielile cu asistența medicală preventivă sunt reduse, iar dotarea cu echipamente medicale este printre cele mai deficitare din Uniunea Europeană.

Nevoia de fonduri alocate pentru serviciile medicale din România este determinată și de starea actuală a infrastructurii specifice serviciilor medicale care în cea mai mare parte este învechită, expusă riscurilor de infecții nosocomiale și cu circuite care fac inefficientă organizarea activității medicale fiind necesare investiții pentru relocarea activităților specifice unităților medicale.

Până în prezent, au fost demarate proiecte investiționale importante, respectiv investiții mari pentru infrastructură și echipamente medicale, dar acestea au fost finanțate din surse necoordonate, răspunzând unor obiective diferite, în acest sens fiind necesară o sinergie dintre diferitele fluxuri și proiectele de investiții.

Totodată, adoptarea acestor măsuri va facilita demararea imediată și accelerarea proiectelor de investiții în infrastructura unităților sanitare publice care necesită o durată de implementare considerabilă, având în vedere tipologia proiectelor și amploarea investițiilor, cu impact pozitiv asupra riscului de dezangajare pentru anul 2025 pentru programul sănătate.

În acest sens, Programul Sănătate are ca scop creșterea capacității sistemului de sănătate cu rolul de a oferi acces la servicii de calitate și siguranță tuturor cetățenilor. Programul Sănătate se adresează tuturor nivelurilor sistemului de îngrijiri de sănătate pentru a răspunde în timp adecvat și în condiții de calitate și siguranță atât nevoilor actuale de îmbunătățire a accesului la servicii de diagnostic și tratament, dar și nevoilor de servicii de prevenție primară și secundară pentru reducerea îmbolnăvirilor.

Se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență:

- ținând cont de faptul că proiectele de infrastructură de transport și proiectele pentru dezvoltarea infrastructurii de management integrat al deșeurilor sunt proiecte strategice, finanțate din fonduri externe nerambursabile și din cofinanțare națională care contribuie la dezvoltarea economică a României pe termen lung. Finanțarea acestora este asigurată din politica de coeziune pentru perioada de programare 2021-2027 precum și din mecanismul de redresare și reziliență iar în prezent este necesară accesarea fondurilor externe nerambursabile pentru perioada de programare 2021-2027,

- având în vedere faptul că proiectele de infrastructură în domeniul transporturilor sunt investiții publice de importanță strategică pentru România de a

căror implementare depinde dezvoltarea economică a României, conectivitatea autorităților publice locale la coridoarele de transport europene, atragerea de investitori precum și crearea de locuri de muncă,

- luând în considerare faptul că proiectele în pregătire de infrastructură de transport au prevăzută finanțarea pentru perioada de programare 2021-2027 în Programul Transport parte din politica de coeziune pentru următoarea perioadă de programare, iar până la acest moment acordul de parteneriat nu este încă aprobat de Comisia Europeană și nici Programul Transport în cadrul căruia sunt alocate fonduri externe nerambursabile pentru finanțarea acestora nu este încă aprobat, iar în acest context se impune reglementarea unor măsuri tranzitorii care să permită derularea fără întrerupere a proiectelor de infrastructură de transport,

- luând în considerare faptul că proiectele în pregătire de infrastructură de deșeuri au prevăzută finanțarea pentru perioada de programare 2021-2027 în Programul Dezvoltare Durabilă, parte din politica de coeziune pentru următoarea perioadă de programare, iar până la acest moment acordul de parteneriat nu este încă aprobat de Comisia Europeană și nici Programul Dezvoltare Durabilă în cadrul căruia sunt alocate fonduri externe nerambursabile pentru finanțarea acestora nu este încă aprobat, iar în acest context se impune reglementarea unor măsuri tranzitorii care să permită derularea fără întrerupere a proiectelor de infrastructură de deșeuri,

- ținând cont de necesitatea cât mai rapidă a demarării lucrărilor aferente unor proiecte majore în domeniul transporturilor mai ales a proiectelor de infrastructură de transport rutier care sunt situate pe coridorul IV de transport transeuropean, dar și a proiectelor de infrastructură feroviară care sunt situate pe coridorul IV de transport feroviar.

Consecințele negative ale neaprobării proiectului de ordonanță de urgență pentru demararea acțiunilor PT înainte de aprobarea programului sunt în principal legate de imposibilitatea semnării contractelor de finanțare și efectuarea plăților în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, pentru proiecte cu valori foarte mari pentru care la acest moment au fost asigurate credite de angajament în cadrul POIM 2014-2020 în vederea semnării contractelor de achiziție, însă nu se pot asigura credite bugetare pentru începerea efectivă a lucrărilor.

Principalele proiecte avute în vedere sunt: Proiectare și execuție Autostrada de Centură București km 0+000-km 100+900, Sector Centura Nord km 0+000-km 52+770, Lot 1: km 2+500-km 20+000" și Autostrada Sibiu Pitești Etapa 2 Secțiunea 3.

În data de 09 august 2022, după finalizarea procesului de reevaluare a ofertelor, Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere (CNAIR) a comunicat rezultatul procedurii de atribuire a contractului pentru "Proiectare și Execuție Autostrada de Centură București km 0+000-km 100+900, Sector Centura Nord km 0+000-km 52+770, Lot 1: km 2+500-km 20+000", semnarea contractului de achiziție publică va fi posibilă imediat, ofertantul desemnat câștigător fiind Asocieria

Impresa Pizzarotti& C SpA Italia S.p.A. - RETTER Projectmanagement, cu prețul de 815.075.249,74 lei fără TVA. În acest sens, angajarea cheltuielilor se va face din POIM 2014-2020 pentru semnarea contractului de proiectare și execuție.

De asemenea pentru proiectul Autostrada Sibiu Pitești Etapa 2 Secțiunea 3 au fost asigurate credite de angajament și a fost semnat contractul de lucrări însă nu se pot asigura credite bugetare pentru emiterea ordinului de începere și plata avansului.

Având în vedere faptul că necesitatea dezvoltării și modernizării infrastructurii unităților sanitare publice precum și dotarea acestora cu echipamente medicale constituie o prioritate la nivel național pentru a asigura servicii publice de calitate destinate populației dar și pentru a asigura intervenții în timp real atunci când situația o impune prin unitățile de primiri urgențe, dar și prin secțiile de terapie intensivă,

Ținând cont că pentru modernizarea și dezvoltarea infrastructurii unităților sanitare publice, dar și a infrastructurii prespitalicești au fost alocate fonduri în valoare de 3,8 mld euro, prin Politica de Coeziune, în cadrul Programului Sănătate 2021-2027, pentru dezvoltarea de infrastructuri unităților sanitare publice noi de natura spitalelor regionale/județene de urgență, pentru care este necesară demararea urgentă a implementării,

Având în vedere necesitatea asigurării unei comunicări eficiente la nivelul autorităților de management, privind sursele de finanțare aferente programelor operaționale din perioada de programare 2021-2027, este necesară o viziune/strategie comună privind instrumentele de comunicare, precum și colectarea tuturor informațiilor/datelor privind proiectele de comunicare la nivelul unei singure structuri de specialitate din cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene. Astfel, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene prin structura de specialitate va asigura avizarea tuturor proiectelor din domeniul comunicării, de la nivelul autorităților de management și va centraliza datele privind implementarea proiectelor de comunicare, necesare asigurării unui mesaj clar, concis și uniform privind oportunitățile de finanțare aferente perioadei de programare 2021-2027.

Criza provocată de conflictul militar din regiunea Mării Negre a afectat piața construcțiilor din întreaga Uniune Europeană, având în vedere că Ucraina este principalul furnizor și producător de oțel și materie primă pentru piața europeană a construcțiilor. Consecința imediată a fost o creștere semnificativă a prețurilor la materiale, determinând creșteri și de peste 40% la unele materiale utilizate în proiectele de infrastructură, cum sunt: mixturile asfaltice, bitumul, oțelul sau fierul-beton, care urmează a fi reflectate în indicii de cost total în construcții, un indice compozit care cumulează impactul creșterii cheltuielilor materiale, manoperă, utilaje și transport asupra prețului contractelor de achiziție legal încheiate pentru care finanțarea este asigurată din fonduri externe nerambursabile.

Criza generată de contextul internațional a condus la creșteri ale prețului la carburanți, dar și creșteri semnificative ale prețului la gazele naturale și la energia electrică, determinând la rândul ei influențe majore asupra creșterii manoperei la proiectele de infrastructură, dar și la cele de furnizare bunuri, care se va reflecta în

indicele de cost total în construcții cu impact semnificativ asupra implementării tuturor categoriilor de proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile.

Agenții economici din domeniul industriei alimentare au manifestat un interes deosebit pentru realizarea de investiții în scopul îmbunătățirii performanțelor economice și creșterii capacităților de producție, devenind astfel competitivi pe piața unică.

În contextul generat de conflictul armat din Ucraina, influența geopolitică a acestuia asupra României, se evidențiază inclusiv prin posibilitatea declanșării unui deficit alimentar la nivel european.

Întrucât statul este obligat să ia măsuri pentru asigurarea continuării activității economice, iar agricultura, susținerea producției autohtone, și a sectorului construcțiilor reprezintă priorități majore ale Guvernului se impune necesitatea direcționării finanțării nerambursabile către aceste două domenii critice pentru economia națională. În plus, aceste domenii reprezintă industrii ce presupun un consum intensiv de energie electrică și gaze și, prin urmare, sunt afectate de recente tendințe de scumpire a acestor resurse.

Astfel, cadrul macroeconomic actual conturează o situație excepțională, care impune luarea unor măsuri urgente care să vizeze accesul la finanțare în domenii prioritare pentru economia românească, în cadrul cărora se vor sprijini categoriile de beneficiari eligibili prin acordarea de granturi pentru investiții destinate re tehnologizării celor mai afectate IMM-uri din domeniul industriei alimentare și al construcțiilor, precum și alte domenii în legătură cu acestea, în vederea refacerii capacității de reziliență.

Pentru a asigura contractarea proiectelor depuse în cadrul apelului de proiecte aferent Acțiunii 4.1.1 BIS din Programul operațional Competitivitate în vederea evitării pierderii sumelor alocate de Comisia Europeană din facilitatea de finanțare REACT-EU, ținând cont de termenele de acordare a ajutoarelor de stat în baza prevederilor Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, cu modificările și completările ulterioare, se impune armonizarea unor prevederi din cadrul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 113/2022 privind unele măsuri necesare în vederea implementării Fondului de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane, decontarea unor cheltuieli privind sprijinirea refugiaților din Ucraina, precum și acordarea de granturi din fonduri externe nerambursabile pentru investiții destinate re tehnologizării IMM-urilor.

Ținând cont de numeroasele solicitări primite din partea agenților economici din domeniile vizate a fi finanțate, se constată că pragul minim de 60 de puncte poate conduce la situația în care majoritatea operatorilor să nu poată fi declarați admiși pentru finanțare.

Având în vedere bugetul limitat alocat pentru acordarea de granturi pentru investiții destinate re tehnologizării, în vederea refacerii capacității de reziliență s-a avut în vedere sprijinirea microîntreprinderilor și întreprinderile mici și mijlocii din anumite domenii care s-au confruntat atât în pandemia de COVID-19, cât și în prezent ca efect al consecințelor macroeconomice generate de aceasta și de alte situații de

urgență, cu probleme determinate de lipsa consumatorilor, creșterea prețurilor cu gazele și energia electrică pe piața internă și internațională, situație în care activitățile IMM-urilor au fost puternic afectate, precum și de lipsa măsurilor de sprijin destinate re tehnologizării liniilor de producție.

Prezenta ordonanță de urgență creează cadrul legal pentru sprijinirea industriei de morărit și panificație, care asigură un segment important de securitate alimentară al României, care se află într-o situație financiară extrem de dificilă datorită escaladării fără precedent a prețurilor pe piețele internaționale de produse agricole și energie.

Retehnologizarea industriei de morărit, panificație și produse de patiserie poate atenua presiunea asupra costurilor factorilor de producție fără a afecta capacitatea de producție, ceea ce va conduce la un progres pe termen lung în materie de productivitate. Astfel, este necesar să se acorde prioritate acțiunilor care vizează creșterea sustenabilă a randamentelor în procesul tehnologic.

Astfel, din analiza realizată de către patronatele din industria de morărit, panificație și produse de patiserie a rezultat că revizuirea criteriilor de evaluare și selecție va permite accesul la finanțare a unui număr mai mare de operatori economici din acest domeniu, iar o astfel de modificare nu va conduce la distorsionarea concurenței și competitivității proiectelor care se vor depune în cadrul apelului destinat re tehnologizării IMM-urilor din domeniul industriei alimentare și al construcțiilor, în vederea refacerii capacității de reziliență.

În urma analizei sectorului de construcții precum și a altor domenii în legătură cu acesta, în vederea acordării ajutorului pentru refacerea capacității de reziliență, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii a identificat anumite coduri CAEN aferente domeniului de activitate care să facă obiectul finanțării unor proiecte pentru acordarea de granturi din fonduri externe nerambursabile pentru investiții destinate re tehnologizării IMM-urilor. Având în vedere bugetul limitat alocat pentru acordarea de granturi pentru investiții destinate re tehnologizării, precum și ținând cont de reglementările din domeniul ajutorului de stat, au fost revizuite codurile CAEN.

Pentru pregătirea portofoliului de proiecte în domenii strategice considerate prioritare pentru perioada de programare 2021-2027, au fost semnate și sunt în curs de implementare o serie de contracte de finanțare susținute din Programul operațional Asistență tehnică 2014-2020, în valoare de 304.016.698 lei în domeniile mobilitate urbană, regenerare urbană, infrastructură rutieră de interes județean, centre de agrement/baze turistice/tabere școlare, infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiective de patrimoniu și specializare inteligentă și 25.090.423 lei în domeniul de specializare inteligentă.

Având în vedere economiile identificate în implementarea acestor contracte de finanțare (fie din atribuirea contractelor de achiziții, fie din retragerea unor UAT-uri), pentru a permite selectarea de noi proiecte ale UAT-urilor care au arătat interes pentru această finanțare și pentru a crește gradul de implementare prin folosirea economiilor existente, sunt necesare următoarele demersuri:

-eliminarea condiției prevăzute în OUG 88/2020 la art. 14 alin.(2), art. 15 alin.(2) și art. 19 alin.(4) și (5) luând în considerare faptul că, pentru domeniile regenerare

urbană, mobilitate urbană și infrastructură rutieră de interes județean, la nivelul UAT-urilor există mai multe proiecte care pot fi pregătite în cadrul aceluiași domeniu.

-modificarea art. 18 alin.(1) lit.d) și e) în sensul diminuării plafonului minim al valorii estimate totale fără TVA a proiectului de investiții care poate fi selectat în domeniul de specializare inteligentă, de la 5 mil. euro și respectiv 10 mil. euro, la 2 mil. euro.

-modificarea art. 19, alin.(1), lit. d) în sensul majorării plafonului maxim al valorii estimate totale fără TVA a proiectului de investiții care poate fi selectat în domeniul de infrastructură rutieră de interes județean, de la 45 mil. euro la 65 mil. euro, având în vedere scumpirea materialelor de construcție și majorarea prețului la utilități și carburanți, pe fondul inflației din economia națională și a războiului din Ucraina.

Având în vedere că elementele mai sus menționate vizează interesul public și strategic, sunt o prioritate a Programului de guvernare și constituie o situație de urgență și extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

2.3 Schimbări preconizate

Urmare a adoptării prezentului act normativ, proiectele de transport, proiectele pentru dezvoltarea infrastructurii de management integrat al deșeurilor, proiectele privind îmbunătățirea sistemului de răspuns la risc și proiectele de investiții în infrastructura unităților sanitare publice finanțate prin Programului de Transport, Programului Dezvoltare Durabilă și Programului de Sănătate din cadrul priorităților de finanțare prezentate mai sus, vor putea fi demarate până la aprobarea formală a celor trei programe de către Comisia Europeană.

În mod specific, se prevede posibilitatea introducerii în bugetul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene a creditelor de angajament și bugetare necesare proiectelor din cadrul Programului de Transport, Programului Dezvoltare Durabilă și Programului de Sănătate. De asemenea, se permite desfășurarea activităților aferente autorităților de management și anume evaluare, contractare, acordare de avize de principiu, monitorizare, autorizare de cheltuieli și efectuare de plăți pentru prioritățile de finanțare incluse în cadrul Programului de Transport și Programului Dezvoltare Durabilă.

Ulterior aprobării Programului de Transport, Programului Dezvoltare Durabilă și Programului de Sănătate proiectele vor fi reevaluate pe cadrul legal și procedural aferente acestuia cu adăugarea modificărilor rezultate dacă este cazul. Cheltuielile efectuate până la aprobarea Programului de Transport, Programului Dezvoltare Durabilă și Programului de Sănătate vor fi solicitate la rambursare Comisiei Europene după aprobarea formală a acestora. Acest demers are în vedere lecțiile învățate în decursul celorlalte perioade programatice pentru a evita întârzierile în pregătirea, evaluare și contractarea proiectelor de infrastructură.

Întrucât aprobarea programelor la nivelul Comisiei Europene se va produce până la finele anului 2022, pentru a putea evita riscul grevării bugetului de stat cu

supracontractarea aferentă perioadei programatice 2014-2020, de a demara proiectele de infrastructură finanțate din 2021-2027 astfel încât să nu se mai înregistreze întârzieri în implementare este necesară adoptarea unui cadru legal de reglementare în vederea angajării acestor categorii de cheltuieli.

II. De asemenea, prezentul act normativ reglementează rolul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene de coordonator național al pregătirii, armonizării și coordonării comunicării, precum și diseminării procedurate a informațiilor referitoare la accesarea fondurilor europene și asigurarea transparenței informațiilor publice în sectorul finanțărilor externe aferente Politicii de Coeziune și Planului național de redresare și reziliență al României.

Având în vedere reglementările comunitare și obligațiile ce revin unui stat membru cu privire la transparența accesării și utilizării fondurilor europene, precum și rolul activității de comunicare prevăzut în Acordul de Parteneriat 2021-2027 cu referire la îmbunătățirea rețelei naționale de comunicatori și implementarea de parteneriate, este necesară elaborarea unei strategii coerente la nivel național și o coordonare în sectorul finanțărilor externe aferente Politicii de Coeziune și Planului național de redresare și reziliență al României.

În acest sens Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, pentru asigurarea sinergiei și complementarității acțiunilor de informare, va asigura rolul de coordonator național, fiind responsabil pentru elaborarea unei strategii naționale, pentru implementarea acesteia la nivel național și pentru elaborarea unor metodologii unitare de măsurare a rezultatelor campaniilor de informare în sectorul finanțărilor externe aferente Politicii de Coeziune și Planului național de redresare și reziliență al României, integrând datele furnizate de autoritățile de management, organismele intermediare și/sau coordonatorii de reforme/investiții.

Coordonarea la nivel național a activitatilor de comunicare aferente etapei de programare 2021-2027, la nivelul MIPE, se bazează pe experiența acumulată la nivelul perioadei de programare 2014-2020, și urmărește asigurarea unei viziuni unitare de comunicare a derularii și implementării Programelor operationale, prin elaborarea și implementarea unei strategii de comunicare. Se dorește stabilirea și diseminarea unui mesaj comun pentru toate fondurile disponibile în perioada de programare 2021-2027, care să ofere informații beneficiarilor finali în timp real, într-o manieră unitară, concisă și ușor de accesat.

III. Prezentul act normativ aduce și unele modificări altor acte normative cum ar fi:

1. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2022 privind unele măsuri pentru proiectele de infrastructură de apă și apă uzată finanțate din fonduri europene și pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 710 din 14 iulie 2022;

2. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022 privind ajustarea prețurilor și a valorii devizelor generale în cadrul proiectelor finanțate din fonduri

externe nerambursabile, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 472 din 11 mai 2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 243/2022;

3. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 112/2022 privind instituirea unor măsuri pentru stimularea investițiilor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile în domeniul eficienței energetice, resurselor regenerabile de energie pentru întreprinderi mari și întreprinderi mici și mijlocii, energiei verzi din surse regenerabile destinate autorităților publice locale, precum și unele măsuri în domeniul specializării inteligente, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 721 din 18 iulie 2022,

4. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2022 privind unele măsuri necesare în vederea implementării Fondului de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane, decontarea unor cheltuieli privind sprijinirea refugiaților din Ucraina, precum și acordarea de granturi din fonduri externe nerambursabile pentru investiții destinate re tehnologizării IMM-urilor, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 720 din 18 iulie 2022,

5. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2020 privind instituirea unor măsuri, precum și acordarea unui sprijin financiar pentru pregătirea portofoliului de proiecte în domenii strategice considerate prioritare pentru perioada de programare 2021-2027, destinat finanțării prin Programul operațional Asistență tehnică 2014-2020 (POAT 2014-2020) și Programul operațional Infrastructură mare 2014-2020 (POIM), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 458 din 29 mai 2020.

S-au constatat o serie de probleme care trebuie corijate și a căror îndreptare este absolut necesară pentru a nu periclita implementarea proiectelor finanțate din fonduri europene nerambursabile.

În situația modificărilor aduse Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2022 a fost extinsă aplicabilitatea acesteia și către alte categorii de sectoare cum ar fi:

- proiectele de infrastructură de interes local, județean și național;
- regenerare urbană;
- proiecte de eficiență energetică și de dezvoltare a infrastructurii în educație.

De asemenea, având în vedere că în procesul de legiferare au fost aduse unele modificări prin legea de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2022, prin prezenta ordonanță de urgență se urmărește corelarea prevederilor cu modificările stabilite în Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2022 cu forma adoptată prin Legea de aprobare a O.U.G nr. 64/2022.

În situația modificărilor aduse Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2022 s-au realizat modificări cu privire la art. V, VI și VII.

Modificărilor aduse la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 112/2022 au survenit ca urmare a negocierilor purtate cu Comisia Europeană în aprobarea modificărilor de programe sau ca urmare a implementării măsurilor.

În ceea ce privește armonizarea unor prevederi din cadrul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 113/2022, Capitolul III Măsuri pentru acordarea de granturi din fonduri externe nerambursabile pentru investiții destinate re tehnologizării IMM-urilor din industria alimentară și a construcțiilor, în vederea refacerii capacității de

reziliență, s-au avut în vedere: revizuirea domeniilor de activitate eligibile, modificarea punctajului pentru proiectele care vor fi admise la finanțare; corelarea cu prevederile Regulamentului UE nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, cu modificările și completările ulterioare, conform cărora investițiile în producția de energie regenerabilă nu se încadrează în categoria cheltuielilor eligibile; modificarea intensității maxime a ajutorului de stat care se poate acorda pentru întreprinderile mici din regiunea NUTS RO223 Constanța; revizuirea punctajului referitor la criteriile de selecție: rata profitului operațional aferent exercițiului financiar 2021 și rata costului cu utilitățile aferent exercițiului financiar 2021 precum și asigurarea semnării contractelor de finanțare într-un termen cât mai scurt, oferind astfel beneficiarilor o perioadă suficientă de implementare a proiectelor.

Modificările aduse la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2022 au survenit ca urmare a implementării măsurilor.

Modificărilor aduse la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2020 au survenit ca urmare a implementării măsurilor și au ca scop selectarea de noi proiecte de investiții în domeniile regenerare urbană, mobilitate urbană, infrastructură rutieră de interes județean și specializare inteligentă a căror pregătire să fie finanțată din POAT 2014-2020 în vederea creării unui portofoliu complex și semnificativ de proiecte de investiții care urmează a fi depuse în perioada de programare 2021-2027 pentru generarea absorbției și asigurarea unei bune gestionări a acestui exercițiu financiar. Prin intermediul acestui portofoliu se creează premisele pentru accesarea fondurilor din perioada de programare 2021-2027 și generarea unei absorbții încă din primii ani de implementare a programelor operaționale.

2.4 Alte informații *)

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.2 Impactul social

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4 Impactul macroeconomic

Finanțarea de tranziție între cele două perioade de programare pentru proiectele aflate în cauză reprezintă o nevoie reală și pentru domeniul infrastructurii de transport, mediu și infrastructură spitalicească cu impact major asupra echilibrelor macroeconomice ale României.

Măsurile de sprijin acordate prin prezenta ordonanță de urgență a Guvernului pentru relansarea activității economice la nivel național influențează direct capacitatea

entităților din domeniul construcțiilor, iar neadoptarea acestor măsuri de sprijin va avea ca efect grave dificultăți în desfășurarea activităților, cu impact direct asupra veniturilor la bugetului de stat, dar și asupra ratei șomajului la nivel național.

Rezultatele acestor măsuri vor avea ca efect menținerea în activitate a microîntreprinderilor, IMM-urilor și întreprinderilor mari din domeniul construcțiilor, implicit a locurilor de muncă furnizate de acestea pe perioada în care se resimt acut în economie efectele pandemiei COVID -19.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Prin corelarea măsurilor adoptate cu cele prevăzute în Comunicarea Comisiei privind Cadrul temporar în materie de ajutor de stat în contextul pandemiei COVID -19 se asigură compatibilitatea măsurilor de ajutor de stat avute în vedere cu legislația europeană în domeniu.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Impactul financiar va fi pozitiv prin menținerea în funcțiune a microîntreprinderilor, IMM-urilor și întreprinderilor mari din domeniul construcțiilor și de producție existente având în vedere deblocarea șantierelor și asigurarea implementării proiectelor în condițiile actuale ale pieței.

Impactul financiar va fi pozitiv prin menținerea în funcțiune a IMM-urilor în domeniile eligibile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2022 privind unele măsuri pentru acordarea de granturi din fonduri externe nerambursabile pentru investiții destinate capacității, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 112/2022 privind instituirea unor măsuri pentru stimularea investițiilor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile în domeniul eficienței energetice, resurselor regenerabile de energie pentru întreprinderi mari și întreprinderi mici și mijlocii, energiei verzi din surse regenerabile destinate autorităților publice locale, precum și unele măsuri în domeniul specializării inteligente, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2022 privind unele măsuri necesare în vederea implementării Fondului de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane, decontarea unor cheltuieli privind sprijinirea refugiaților din Ucraina, precum și acordarea de granturi din fonduri externe nerambursabile pentru investiții destinate rețehnologizării IMM-urilor.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării-

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.9. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- În mii lei (RON)

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit						
b) bugete locale: (i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat (i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						

c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						

b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

4.8. Alte informații

Sumele necesare art. I-III se suportă din bugetul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și din bugetul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate. Autoritatea de Management pentru Programul Transport, Autoritatea de Management pentru Programul Dezvoltare Durabilă și Autoritatea pentru Programul de Sănătate vor autoriza cheltuielile, potrivit cadrului legal și procedural aplicabil perioadei de programare 2014-2020, cu respectarea prevederilor art. 73 alin. (5) din Regulamentul (UE) 1060/2021.

Sumele cheltuite conform art. I - III ale prezentei ordonanțe de urgență vor fi declarate către Comisia Europeană ulterior aprobării programelor. Sumele rambursate de Comisia Europeană vor reîntregi bugetul de stat, având în vedere faptul că potrivit prevederilor art. 63 din Regulamentului (UE) nr. 1060/2021 cheltuielile sunt eligibile de la data transmiterii programelor către Comisia Europeană.

În eventualitatea declarării unor cheltuieli ca fiind neeligibile, acestea vor face obiectul prevederilor Ordonanței de urgență nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare. Altfel, sumele necesare punerii în aplicare a celorlalte prevederi ale prezentei ordonanțe de urgență vor fi suportate din fonduri europene nerambursabile.

De asemenea, toate proiectele ce ar urma să beneficieze de aceste prevederi sunt proiecte care fie beneficiază de mecanismul fazării fie sunt proiecte care urmează a fi implementate pe următoarea perioadă de programare 2021-2027. Astfel, contribuția aferentă bugetului de stat ar urma să fie angajată, cu încadrarea în prevederile bugetare anuale aprobate cu această destinație. La acest moment nu se poate estima un impact asupra bugetului de stat consolidat luând în calcul și procesul de aprobare a noilor programe la nivelul Comisiei Europene.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Ținând cont de problemele majore semnalate în implementarea proiectelor de infrastructură din sectorul transporturi, mediu și domeniul sanitar precum și având în vedere că elementele sus-menționate vizează interesul public și strategic, sunt o prioritate a Programului de guvernare și constituie o situație de urgență și extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, astfel că o eventuală legiferare, pe altă cale decât delegarea legislativă, nu ar fi de natură să înlăture de îndată consecințele negative identificate, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

A fost realizată procedura de consultare în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

Proiectul de act normativ a fost transmis pentru consultare structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale, solicitându-se punct de vedere de la Asociația Comunelor din România, Asociația Municipiilor din România, Asociația Orașelor din România, respectiv de la Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România.

Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România a transmis propuneri și observații prin adresa nr. 4128/2022. MIPE a analizat propunerile și observațiile formulate și a comunicat răspuns prin adresa nr.243/05.09.2022.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr.1021/2022

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței –

e) Curtea de Conturi –

6.6. Alte informații -

S-a solicitat punctul de vedere de la Curtea de Conturi, Autoritatea de Audit din cadrul Curții de Conturi a României, Consiliul Concurenței, Institutul Național de Statistică, Agenția Națională pentru Achiziții Publice, Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, Autoritatea Rutieră Română, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului, Ministerul Afacerilor Externe.

Consiliul Concurenței a formulat propuneri și observații care au fost analizate și preluate parțial de inițiator. MIPE a analizat propunerile și observațiile formulate și a comunicat răspuns prin adresa nr.243/05.09.2022.

Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice a comunicat că nu are propuneri și observații asupra proiectului de act normativ.

Agenția Națională pentru Achiziții Publice a formulat propuneri și observații care au fost analizate și preluate parțial de inițiator. MIPE a analizat propunerile și observațiile formulate și a comunicat răspuns prin adresa nr.243/05.09.2022.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Prezentul proiect de act normativ respectă prevederile art. 7 alin.(13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și a fost publicat pe pagina de internet a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene la data de 26.08.2022.

Se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență:

- ținând cont de faptul că proiectele de infrastructură de transport și proiectele pentru dezvoltarea infrastructurii de management integrat al deșeurilor sunt proiecte strategice, finanțate din fonduri externe nerambursabile și din cofinanțare națională care contribuie la dezvoltarea economică a României pe termen lung. Finanțarea acestora este asigurată din politica de coeziune pentru perioada de programare 2021-2027 precum și din mecanismul de redresare și reziliență iar în prezent este necesară accesarea fondurilor externe nerambursabilă pentru perioada de programare 2021-2027,
- având în vedere faptul că proiectele de infrastructură în domeniul transporturilor sunt investiții publice de importanță strategică pentru România de a căror implementare depinde dezvoltarea economică a României, conectivitatea autorităților publice locale la coridoarele de transport europene, atragerea de investitori precum și crearea de locuri de muncă,
- luând în considerare faptul că proiectele în pregătire de infrastructură de transport au prevăzută finanțarea pentru perioada de programare 2021-2027 în Programul Transport parte din politica de coeziune pentru următoarea perioadă de programare,

iar până la acest moment acordul de parteneriat nu este încă aprobat de Comisia Europeană și nici Programul Transport în cadrul căruia sunt alocate fonduri externe nerambursabile pentru finanțarea acestora nu este încă aprobat, iar în acest context se impune reglementarea unor măsuri tranzitorii care să permită derularea fără întrerupere a proiectelor de infrastructură de transport,

- luând în considerare faptul că proiectele în pregătire de infrastructură de deșeuri au prevăzută finanțarea pentru perioada de programare 2021-2027 în Programul Dezvoltare Durabilă, parte din politica de coeziune pentru următoarea perioadă de programare, iar până la acest moment acordul de parteneriat nu este încă aprobat de Comisia Europeană și nici Programul Dezvoltare Durabilă în cadrul căruia sunt alocate fonduri externe nerambursabile pentru finanțarea acestora nu este încă aprobat, iar în acest context se impune reglementarea unor măsuri tranzitorii care să permită derularea fără întrerupere a proiectelor de infrastructură de deșeuri,

- ținând cont de necesitatea cât mai rapidă a demarării lucrărilor aferente unor proiecte majore în domeniul transporturilor mai ales a proiectelor de infrastructură de transport rutier care sunt situate pe coridorul IV de transport transeuropean, dar și a proiectelor de infrastructură feroviară care sunt situate pe coridorul IV de transport feroviar.

Consecințele negative ale neaprobării proiectului de ordonanță de urgență pentru demararea acțiunilor PT înainte de aprobarea programului sunt în principal legate de imposibilitatea semnării contractelor de finanțare și efectuarea plăților în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, pentru proiecte cu valori foarte mari pentru care la acest moment au fost asigurate credite de angajament în cadrul POIM 2014-2020 în vederea semnării contractelor de achiziție, însă nu se pot asigura credite bugetare pentru începerea efectivă a lucrărilor.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

7.3. Alte informații

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind unele măsuri pentru proiectele de infrastructură de transport, proiectele pentru dezvoltarea infrastructurii de management integrat al deșeurilor, proiectele privind îmbunătățirea sistemului de răspuns la risc și proiectele privind investiții în infrastructuri spitalicești, finanțate din fonduri externe nerambursabile, precum și pentru modificarea unor acte normative, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE IONEL CLUCĂ
